

ЦѢНИ.

За абониране на вѣстника:
За година . . . 10 л.
" 6 мѣсеца . . . 5 л.
" въ странство за година 15 л.
" старъ брой . . . 50 ст.

За обявленията:

1) Въ единъ стълбъ:
На 4 стр. за цирер. редъ 20 ст.
" 1 стр. " " 1 л.
" Другитъ стр. " — 50 ст.
2) Въ два стълба:
На 4 стр. за цирер. редъ—50 ст.
" 1 " " " 2 л.
За срочни (шестмѣсечни или годишни) обявлениа се правятъ важни отстъпки.

Абонаментътъ въ предплата
Въписването на новъ абонаентъ става
всѣгда отъ лачалото на мѣсеца

ЧЕРНО МОРЕ

СЕДМИЧЕНЪ ВѢСТНИКЪ

"Всичкиѣ права на свободата сж. основани на правдата; а туй първата длъжностъ на свободата е да защищава правдата".

Единъ брой 20 ст.

Единъ брой 20 ст.

Всѣки абонаентъ има право да си достави загубения брой, но току слѣдъ получаването на слѣдующия брой. Инакъ, слѣдъ туй врѣме, плаща като за "старъ" брой, и то ако има.

Редакторъ-Издателъ
П. БОБЧЕВСКИЙ

Редакцията е взела за правило да не изпълнява никакви поръчки, които не сж придружени съ стойността.
За обявленията се плаща слѣдъ първото публикуване.

ЗАКОНЪТЪ ЗА НАРОДНОТО ПРОСВѢЩЕНИЕ.

Учителътъ, който е виновникъ на просвѣта, образование, наука и възпитание, чрѣзъ които се достигатъ сила, величие и слава на народитѣ, се вижда задущенъ отъ новия Законъ за Народното Просвѣщение. Въ него е формулирана несправедливостъ, която всѣкой здравомислящъ чловѣкъ вижда и осжда. Учителътъ, който е опрѣдѣленъ да приготвя цокълѣние свободомисляще, въ всичкитѣ му благородни стрѣмления, за отечеството си (достойни граждани, високи ръководители, патроти и пр.), казваме, немилостивно се онеправдава. Лицето, на което повѣряваме рождитѣ си за наука и възпитание, а на тѣхъ облягаме бжджцитѣ си благи надѣжди, частно за семействата си и общо за отечеството ни, лицето, което приготвя министри, прѣдставители, търговци и пр, е оставено отъ насъ далечъ отъ височината на положението му, височината, която би трѣбвало да заема. И види се, че учителътъ, като се е нарамчилъ съ прѣкалено търпение, осжденъ е да прѣмѣлчава всички унижения, на които се подлага извънъ. Обаче този, който не е ималъ щастieto или нещастieto (рѣчи го) да бжде учителъ, само той не може да бжде всецѣло проникнатъ отъ тежкната на неговото положение. Между чиновицитѣ по другитѣ вѣдомства, както и между господа Народнитѣ Прѣдставители, има мнозина, които сж имали щастieto или нещастieto да бжджтъ учители; но кой ли отъ тѣхъ жееае да бжде сега учителъ? Тѣ, като се сж забравили тѣжкната на положението му, а си спомнитѣ само това, може-би, че не би желали да бжджтъ вече такива. Не бихме желали да си помислимъ, че ще има вече лица, които да му крожѣтъ още по-тежко отъ настоящето му положение... Изложенъ е ежедневно на вонитѣ въ затворенитѣ опрашени стаи между ученицитѣ си; проклинатъ е отъ родителитѣ на ученицитѣ си, безъ домашно възпитание, че ги е смѣрналъ за несприличията имъ, по край което е изложенъ и на заканванията отъ влиятелнитѣ граждани; тласканъ е отъ градъ въ градъ и отъ село въ село, като прѣкарва една частъ отъ живота си по парадохи, желѣзници, ханища (или пѣшкомъ) и въ чужди кѣщи съ поболяване на дѣца, распиляване доста парици отъ ничтожната му платица, (на която невѣжитѣ му завиждатъ), та и поставяне е въ невѣжамностъ да си приготви зимовище, принуденъ е да подарява събраната си прѣвъ цѣла година покщцина; именуванъ е съ отъ турцитѣ упо-трѣбяваната обвинителна дума "даскалъ" ва унижение, че това негово занятие е натурано на народи, за когото е и най-тежко даждието "даскалъ парасл". Та само това ли е? Туй трѣбва да живѣе по-чисто, съ по-добри храна, да подкрѣпи изнуренитѣ си отъ умственитѣ напряжения сили (а не съ краставици и пиперъ да се храни, както мнозина знажѣтъ, че това ставаше въ врѣме на педагогическитѣ врѣм. курсове, та и сега не е ли така?) Той трѣбва да поддържа своя библиотека за убогатяване и усъвършенствуване знанията и специалността си, да поддържа литература, да подпомага дружества, да жертвува за направа нова църква, да поддържа семейство, да въспитава дѣцата си и си настани сгодни жилище, въ което да поселони рождитѣ си, на които да се рада въ стари години. Койко учителъ има, които отъ спестяванье отъ учителската си плата сж си направили кѣща? Крайтъ на мѣсеца при-ближи и кредиторитѣ му захванжѣтъ да го безпокожѣтъ: "Даскале, вземте ли пари?"

Забѣлжете още, че цѣнитѣ на всичко у насъ постоянно се вдигатъ, а нѣйдѣ сж прѣкалени. Учителътъ нѣма на какво да вдига цѣната, та утричка да продаде по-скѣпичко и да си извади равноститѣ по търговски.

Освѣнтъ това, най-краснорѣчиво статистиката е доказала, че учителътъ въобще най-малко години живѣе. Ако ти му е намѣрила общото число 30 години, а ний виѣсто това му дадемъ 30 годишно учителствуване, когато вече трѣбва да зема пѣлна пенсия, това пакъ ще бжде голѣма несправедливостъ, защото ний ще го улеснимъ съ пари охолно да живѣе тогава, когато вече ще го погрѣбваме. Той е почналъ, напримѣръ, да учителствува отъ 20 годишна възраст, а ний ще го освободимъ на 50 годишна възраст, когато ще му испѣмъ "вѣчна пенсия", безъ да види сладки минути при, и отъ, многогодишното му умствено (мозъчно) напруганье. Това ли ще бжде заслужено му възнаграждение? И то съ ничтожна пенсия, каквато се прѣдвижда въ Закона за Народното ни Просвѣщение? Мнозина се провикватъ: "Помогте-вото ще ти цѣни заслугитѣ". Ами ний безсловесни животи ли сме? . . . Най-добра частъ на този законъ е само въ частъ отъ исплащането, което трѣбва да се извършва прѣвъ нѣколко рѣжѣ(!). Вземањето общинскитѣ училища въ правителствена рѣжа, ако и да не е съгласно съ духътъ на Конституцията, има край лошевинитѣ си и добри свои страни.

Този законъ трѣбва да прѣдвигда за виновника на народната просвѣта възнаграждения, които да ангажирватъ добри сили за нежъ), обаче и строго наказание на недостойния, като се знае, че съ подобрението на учителя нераздѣлно е оздравено и народното образование. Може би, законътъ не прѣдвигда задоволителни и справедливи възнаграждения, защото нѣма за сега достатъчно истинно достойни лица за учителското звание; но тука е пуждна една малка жертва и за тѣзи недостойници, за да се привлечѣтъ бжджци добри сили по народното образование, защото законътъ е и за бжджцето.

Не трѣбва да се чудимъ, когато слѣдъ 1—2 години мнозина учители ще заематъ друга работа изъ разни канцеларии, като виждатъ, че, при тѣхното съвѣмъ незавидно положение, съ нищо и никакво образование лица заематъ доста задоволителни службици. Това е извѣстно. Ако има тѣзи годипа мнозина учители, които сж се подципили на въпросия за него законъ, тѣ сж направили това по неволѣ, до като си осигуржѣтъ по-задоволително занятие. Знае се, че въ много градове и села още нѣма достатъчно число учители, а нѣйдѣ училищата не сж отворени поради нѣмање учители, защото законътъ ги е пропѣдилъ. Ний нѣма да говоримъ за лица, на които, за срамъ и позоръ на святостѣта на учителското звание, се е паджало да станжѣтъ учители. Врѣме е, обаче, да се прѣкратжѣтъ вече онѣви сѣ учители игри, които сж останали като зараза, отъ тъмнитѣ чорбаджийски врѣмена.

Желателно е, прочее, неотложно, сега му е врѣмето, всички г-да учители, безъ боянъ, да се отнесжѣтъ отъ всички градове и села съ молба до Почитаемото ни Народно Събрание, до като засѣдава то, за намѣнение и допълнение закона за

(1) Вѣлото духовенство у насъ е пропадило, и религията се свирни, защото въ него отъ прѣвизили врѣмена сж вѣдали недостойни лица. Слѣжо ще стане и съ учителството и народното образование, ако не сж взематъ о врѣме мѣрки, за подобрене виновника на народната просвѣта. Помогнете на офицерството и солдатина у насъ какъви сж образцови защитници на отечеството ни! А това е станжало за туй, защото офицерството е подобро и осигурено съ платитѣ му.

народното ни просвѣщение, споредъ подолъ изложенитѣ ни бѣлжжѣ по него. Обаче, и да не стане това отъ страна на учителитѣ, защото е мжно сега спора-зумение помежду имъ, за тѣзи молба, независимо отъ боязнѣта за поврѣждане на службата на нѣкои, ний пакъ напълно сме увѣрени, че г-да народнитѣ на прѣдставители, които дълбоко сж про-никнати отъ интереситѣ на страната ни, ще зематъ подъ сериозно внимание направенитѣ ни подолъ бѣлжжѣ, за измѣнение и допълнение на законътъ за народното ни просвѣщение, а прилагањето на сжществуващия да се ограничи въ нѣкои точки. Бѣлжжѣтѣ ни сж слѣдующитѣ:

За основнитѣ училища.

Кмз чл. 9-й. Основното задължително учение да захваща отъ осмата навършена година и се свършва включително до четирнадесетата. Това трѣбва да стане по здравословни причини (и по много оиде други уважителни причини) въ настояцѣтѣ врѣмена, — да имаме и здраво поколѣние.

Съобразно съ това ни опрѣдѣление трѣбва да се измѣни и чл. 15 за дѣтскитѣ училища, като се задължи всѣка община, въ продължение на 2 години отъ издѣяне на закона за народното ни просвѣщение, да открие дѣтски училища. Да подблжѣтъ на тежка отговорностъ тѣзи, които не се съобразжѣтъ съ това опрѣдѣление.

Кмз чл. 45-й. За недѣлнитѣ и вечерни училища да има два сезона: мѣсецитѣ Май и Юний, и мѣсецитѣ: Ноември, Декември, Януарий и Февруарий; защото прѣвъ тѣзи врѣмена въ разни градове и села може свободно да става учение въ тѣзи училища.

Кмз чл. 58-й, пунктъ г. Учителътъ на основното училище трѣбва да е навършилъ 20 годишна възраст. На 18 и 19 год. възраст учителъ или учителка да се допуца само въ извънредни случаи. — Това опрѣдѣление поставяме на туй основание, че дѣца не можѣтъ да въспитанатъ дѣца; тѣ, колкото и въспитани да бжджѣтъ, мжно можѣтъ се постави, като въспитатели, прѣдъ и на много малко благотворности дѣца.

Пунктъ д трѣбва напълно да се при-способява, а не да се подиграва законътъ Чл. 65-й да се измѣни съгласно бѣлжжѣтѣ за чл. 67-й.

Кмз чл. 66. Мѣсечната заплата на волнонаемния учителъ да бжде 80—120 лева. Въ закона е поставено за такива учители мѣсечна заплата и за въ основ-ни и за въ срѣдни училища отъ по 100—200 лева, нѣщо, което лжно прѣдставя голѣма несправедливостъ, не само въ това отношение, но и въ отношение къмъ платата на другитѣ учители, особено въ основнитѣ училища.

Кмз чл. 67-й. Учителитѣ на основ-нитѣ училища да се раздѣлжѣтъ на 4 степени. За четвъртостепенни да се назнача-ватъ тѣзи лица, които отговарятъ на чл. 62-й и 58-й, слѣдъ надържане държавенъ испитъ; за третостепенни—тѣзи, които сж учителствували 3 години, като четвъртостепенни; за второстепенни—тѣзи които сж учителствували 3 години, като третостепенни, а за първостепенни тѣзи, които сж учителствували 3 год, като второстепенни.

Споредъ бѣлжжѣтѣ (опрѣдѣленията) въ този членъ, повишението трѣбва да става всѣки 3 години за показанъ успѣхъ; но да не бива, по особни причини, замѣлчаванъ успѣхътъ на учителя. А за всѣкои 5 години на първостепенния уч-ителъ, както и на директоръ, да се до-бавя $\frac{1}{20}$ отъ годишната му плата.

Къмъ тѣзи членове трѣбва да се при-бави особенъ членъ:

а) Всички учители, които сж учи-телствували 3—5 год. прѣди издаване-то на този законъ и до влѣзването му въ сила, и отговарятъ на чл. 67-й, да се назначаватъ третостепенни, отъ 5—8 г. — за второстепенни, отъ 8—11 години — за първостепенни.

б) Всички учители, които отговарятъ на чл. 60-й, а не отговарятъ на чл. 67-й, да се назначаватъ за третостепенни, ако сж учителствували повече отъ 8 години; а тѣзи, които не сж учителствували по-малко отъ 5 години — за четвъртостепенни или пъкъ такива да се оставятъ врѣмен-ни, до като издържжѣтъ държавенъ испитъ прѣдъ особена комиссия, която да опрѣдѣли степенѣта имъ, справедливо, като вземе въ внимание и числото на го-динитѣ на учителствуванѣто имъ.

Кмз чл. 68-й. Първостепеннитѣ учители да получаватъ годишна плата 3000 лева, второстепеннитѣ—2400, тре-тостепеннитѣ—1800, четвъртостепеннитѣ—1200 лева.

Забѣлжка. Въ нѣкои села и градове (Со-фия, Бургасъ, Варна, Руссе, Свищовъ, Рахово, Бучино, Балчикъ и др., които трѣбва да се из-учжѣтъ), платата да се увеличава съ по 10%.

Кмз чл. 71-й. Учителки, само съ обра-зование за дѣтски училища, да получа-ватъ годишна плата 900—1800 лева, а съ по-високо образование—1800—2000 л.

Кмз чл. 73-й. Назначението на учи-телитѣ да се свършва най-късно до 20-й Юлий.

Кмз чл. 76-й. Въ основнитѣ пълни училища да се назначава единъ отъ пър-востепеннитѣ учители, като повпшение, за директоръ съ плата 3600 лева, въ из-вънредни случаи (по усмотрѣнието на Министерството) за такъвъ да се назна-ва и второстепененъ учителъ, безъ пови-шение на плата до навършване години-тѣ за право на повишение; а въ непъл-но училище — единъ за главенъ учителъ, който е най-старъ по практика.

Кмз чл. 78-й въ начало да се при-бави думата директоритѣ.

Кмз чл. 80-й. Учителътъ да може, независимо отъ цѣние въ църква, да за-нимава и друга нѣкоя длъжностъ, която не поврѣжда учебното дѣло, съ раврѣше-ние отъ Министерството. — Ако учителъ съ нѣкое производство бжде полезенъ за отечеството си, по край учебнитѣ си занятия, защо да му се забранява това производство? Нѣма ли въ други дър-жави, учители, на които се позволява каква да е фабрикация, даже и нѣщо повече? Тѣй развираме ний и тѣй трѣбва да бжде поставенъ учителътъ и въ този случай.

Другъ особенъ членъ. Оплакиванията отъ учителитѣ противъ директора или главния учителъ да се изслушватъ и справедливитѣ да се удовлетворяватъ.

За срѣднитѣ и специални училища.

Кмз чл. 156-й. Учителитѣ въ срѣд-нитѣ училища да се раздѣлжѣтъ на ре-довни и врѣмешни: редовнитѣ на първо-степенни, второстепенни, третостепенни и четвъртостепенни.

Кмз чл. 159-й. Повишението на ре-довнитѣ учители въ степенъ да става за показанъ успѣхъ по службата всѣкои три години. А за всѣкои 5 години на първо-степенния учителъ, както и на директо-ра, да се прибавя по $\frac{1}{20}$ отъ годишната му плата.

Кмз чл. 162-й. Допълнение. Всички учители, които сж учителствували пове-че отъ 10 години, но не сж учителству-вали въ държав. училища, да се пови-шжѣтъ въ слѣдующата степенъ, до каквато ги е заварилъ законътъ, като надържжѣтъ държавенъ испитъ; а тѣзи, които сж уч-и-

телствували по-вече от 10 години и 5 год. най-малко в държавни училища, да се повишават в следващата степен, до каквато ги е заварил законът, без държавен изпит. На съществующите сега в рѣмненни училища да се дава годишно 2400 л., до като издържат държавен изпит.

Забѣлка. Има в гимназии учители, които тамъ щастливо ги е поставило, та сега тѣ сѣ първостепенни или второстепенни по нѣкое особено благоволение. Помислете си, господа, каква е нѣмалостепенна за сѣ щастливо образование учители, които сѣ до сега били в общински училища и сѣ назначени за вѣмненни! Но тамъ е нѣмалостепенно и благоволение за повишение. Какво ще кажете за тѣзи в общински училища учители, които в много отношения стоѣтъ по-високо отъ степенитѣ в нѣкои гимназии?

Къмъ чл. 164-й Платата на година на четвъртостепенния учител да бѣде 3000 л., на третостепенния — 3600 л., на второстепенния — 4200 л. а на първостепенния — 4800 л.

Забѣлка. В нѣкои градове или села, гдѣто е скѣпоти, платата да се увеличава съ 10%.

Къмъ чл. 165-й В мѣжскитѣ гимназии директоритѣ получаватъ 5400 лева, въ трикласнитѣ 5160 л., а въ двѣкласнитѣ гимназии — 5200 л.

Особенъ членъ да се прибави, за какво и кому трѣбва да се тѣжи единъ учителъ противъ директора си? — Оплакванията противъ директора да се изслушватъ и справедливитѣ да се удовлетворяватъ.

Забѣлка 1) Имало е оплакване и тѣжкоститѣ сѣ бивали немилостиво наказвани, а имало е и такива учители, които сѣ заслужавали изключаване, но сѣ бивали повишавани....

Забѣлка 2) Прѣдметната таблица на учители да ставатъ само по извѣрденни, доказани и явни причини, на дѣния, които алъ влияятъ върху поведението на ученицитѣ и успѣха на учебното дѣло.

Къмъ чл. 170. Дополнение. Да се явява въ края на мѣсеца Юний, при акта на учебната година, които учители ще бѣждатъ прѣмѣстени въ друго училище.

Забѣлка на чл. 177 да опрѣдѣля намаляване платата за даване квартира въ специалнитѣ училища 10% отъ годишната плата на учителя.

Особна забѣлка. Учителствующитѣ, осмѣждани за безправствениостъ и изключавани по тѣзи причини, да се уволняватъ отъ учителствуването имъ. Извѣстни сѣ и школица такива... Сѣщо тѣй и директоръ има.

Общи положения.

Окрѣжитѣ училищни свѣти и училищни настоятелства, трѣбва да се турятъ на по-благоприятни за въ полза на учеб. дѣло условия. Както сѣ сега поставени, тѣ сѣ безполезни учрѣждения: като оставяме на страна агитаторскитѣ имъ цѣли, тѣ служатъ само за прокарване по-вече частни амбиции. При това и рѣшенята имъ за Министерството не сѣ вадѣжливост.

— Да се обърне сериозно внимание за женското образование и въ най-скоро врѣме да имаме приготвени добри въспитателки-майки, които да турятъ основа на домашното благовѣстителство, а не отъ дѣвическитѣ училища (гимназии) да излѣзватъ кокетки, отъ които повечето зна-

хтъ да пишѣтъ само любовни писма.

— Учителитѣ и женитѣ на учителитѣ да избѣгватъ всякаво раскошество и луксове. Тѣ трѣбва, както и учителитѣ, въобще, да съдѣйствуватъ за прокарване и усѣвършенствувание на мѣстната ни индустрия.

— Всѣкой учителъ, въ градъ или село, да се задѣлжи да събира народни умотворения, които да испраща въ Министерството на Просвѣщеніето, за които да се възнаграждава.

— Въ всѣко село и градъ общинитѣ да сѣ задѣлжени да доставятъ равни популярни технически и стопански вѣстници, ръководства и списания, отъ които най-полезнитѣ въ тѣхъ съобщения, като ги изучатъ, учителитѣ да ги разясняватъ въ специални за тѣзи цѣли събрания на мѣстото и да се направи нуждата за тѣхъ разпореждане, отъ общината, за прилагането имъ въ живота.

— Да се опрѣдѣлѣтъ за всѣкои 10 села и градове най-малко по единъ земледѣлческѣ пѣтующѣ учителъ, който заедно съ горския инспекторъ да измислюватъ срдѣства за засѣване голи бърда и полета, годни за лѣсове, като напълно прилагатъ практически званията си за развиване и усѣвършенствувание земледѣлието въ страната ни. Тѣзи учители заедно съ учителитѣ отъ училищата, ще черпятъ свѣдения по специалността си отъ горьвизроенитѣ вѣстници, книги и списания, като ще вземагъ въ сгодни за тѣхъ случаи участие въ по-горѣ казанитѣ специални събрания.

— Пѣтующитѣ земледѣлческѣ учители прѣзъ мѣсецитѣ Ноемврий, Декемврий, Януарий и Февруарий да сѣ задѣлжени да четѣтъ упуствания и наставления по земледѣлието на събрания отъ земледѣлци въ особни за тѣзи цѣли опрѣдѣлени пунктове.

— За училищни инспектори да се назначаватъ първостепенни и второстепенни учители, които сѣ свършили най-малко пълно педагогическо, духовно или срдѣно учебно заведение.

Нѣма съмнѣние, че значението на училищнитѣ окрѣжни и околнѣски инспектори, при прѣдполагането въвеждане новъ законъ за народното просвѣщение, се намалява, но за тѣзи цѣли и цѣлоструктитѣ за тѣхъ трѣбва да бѣждатъ съобразно пакъ съ духътъ на закона и врѣмето.

Къмъ закона за пенсиитѣ.

Учителъ, който е навършилъ 20—25 годишно учителствувание и по тѣзи негова работа е станѣлъ неспособенъ за нежъ, да получава годишна пенсия равна на послѣдната годишна заплата; отъ 16—20 годишно учителствувание да получава $\frac{3}{4}$ отъ послѣдната му годишна заплата; за 12—16 годишно — $\frac{2}{3}$, за 10—12 год. — $\frac{1}{2}$, а за 6—10 год. — $\frac{1}{3}$. Исплащаньето на пенсията да става мѣсечно.

Забѣлка. За тѣзи учители, които сѣ занимавали съ литературни произведения и тѣхнитѣ тѣзи трудове сѣ принесли особена важна полза на страната, да се опрѣдѣли и особено възнаграждение.

Ако се измѣни и допълни законътъ за народното ни просвѣщение тѣй, как-

то тука даваме своитѣ бѣлѣжки за него, мнозина учители отъ срдѣни училища, вмѣсто да поддържатъ държавни испити, на които ги призовава послѣдний законъ, ще пожелаѣтъ да станѣтъ учители въ основнитѣ училища, а въ срдѣнитѣ училища ще се явятъ доста кандидати съ по-високо образование да заематъ мѣстата на горнитѣ. При това пакъ много момчѣти, които въ основнитѣ училища сѣ постигнали за учители съ образование IV отдѣление, I-й II-й III-й классове, неволно ще напустѣтъ това тежко и многознаменателно звание и станѣтъ писари въ разни учрѣждения.

Ний не искаме да мотивираме всичкитѣ си изложени бѣлѣжки, ако и да можеме това да направимъ. Причината е тѣзи, че бързахме да излѣземъ съ тѣхъ на врѣме, до като засѣдава Почитаемото ни Народно Събрание.

Когато бѣхме вече прѣписали повечето отъ половината на бѣлѣжитѣ си, честити бѣхме да прочетемъ въ в. „Българска Зора“ 759 брой т. г. статията „Какво искаѣтъ учителитѣ“ и въ в. „Черно Море“ брой 65, статията „По Просвѣщеніето“. Тѣзи статии твърдѣ много ни зарадвахъ, защото се явихъ на врѣме и до нѣкъдѣ изказватъ желание за подобрене на учебното дѣло у насъ.

УЧИТЕЛЪ.

Б. Р. Не сѣ лоши и не сѣ неприложими измѣненіята въ училищния законъ, които прѣдлага авторътъ на горната статия, и не би било тѣй сѣщо още и безполезно срдѣство, което той прѣдлага на учителитѣ за постигане на тѣзи цѣли, т. е. свѣтътъ му за обща жалба къмъ народнитѣ прѣдставители. Но защо да лѣжемъ, нека си кажемъ правичката, че въ сегашнитѣ врѣмена, ако се глѣда вътрѣтъ, както въе по насъ, подобни постѣпки сѣ, прѣди всичко, невъзможни, и, послѣ, нѣма да принесеѣ никаква облага на учителитѣ, не ще поведѣтъ къмъ никакво улучение на сѣдбата имъ, къмъ никакво подобрене на училищното дѣло, на което съ казаніи законъ се поставѣтъ непрѣодолими прѣчки и голѣми затруднения, та училищата въ подобреніето си се възраждатъ съ десетки години назадъ. Едно нѣщо само остава и то е: дано неминуемитѣ скоронни пагубни послѣдствия да станѣтъ тѣй явни и тѣй въпиоци, щото самитѣ автори на закона сами да съгладѣтъ колосалната си грѣшка и да го измѣнятъ въ по-логичната и по-цѣлесобразни термини, а до тогава длѣжностъ е на учителитѣ, било прѣзъ печата, било устно, да изказватъ на явѣ всичкитѣ непрактични страни, всичкитѣ врѣдни за народното образование распореждания, на многотупишния Законъ за Народното Просвѣщение.

ЗАКОНОПРОЕКТЪТЪ ЗА НАСЪРДЧЕНИЕ МѢСТНАТА ИНДУСТРИЯ.

По принципъ е вече приетъ въ Народното ни Събрание законопроектътъ за насърчение мѣстната индустрия и, когато пишѣмъ, може да стане и третото му окончателно четене. Най-важнитѣ работи, които най-много интересуватъ обществото, именно работитѣ на Народното Събрание, законопроектитѣ, ставатъ бързо, обръщатъ се въ закони, като канцелярската хартия, почти незабѣлѣзана. И това е токурѣчи обикновение въ нашия парламентаренъ животъ: законопроекти се правѣтъ и се криятъ, като нарочно, въ долапи подъ ключъ, за да не се чуе ни думичка за тѣхъ, до като не се отвори Събранието! Да поиска човѣкъ да разбере защо става тѣй и да се рѣши да каже, че не е добръ, правителствениитѣ органи се провикватъ, че правителството, което се наслаждавало съ пълно

довѣрие отъ народа, нѣмало нужда отъ вѣстникарски дрънканія на... хампарцунъ (българскитѣ подданнитѣ не сѣ дѣли по нация въ длѣжноститѣ си къмъ държавата, нито въ правата), салашки вѣспитаници циндари, пристапи, магарешко трѣнѣе и, колкото ти е драго да четешъ епитети, а то—правителството—се прѣдставя съ работата си само прѣдъ избраницитѣ на народа, прѣдъ народнитѣ прѣдставители, защото само прѣдъ тѣхъ то отговаря и не е останѣло да взема умъ отъ хора, или небѣлгари, или непатриоти, или глупави!... Разбира се, такъвъ родъ критика се появява само отъ партизанска страсть, защото чистосѣвѣстна смисълъ нѣма и не може да има, до като свѣтътъ се населява сѣ съ грѣшни хора и въ страна млада, съ първо поколѣние слѣдъ особено едно робство; но, както правителството, което изхожда обикновенно пакъ отъ партия, тѣй и правителствениитѣ органи, сѣ натоварени съ тежката обѣзаностъ да бѣждатъ, прѣди всичко, обраецъ на приличіе и, послѣ, да не смѣятъ да глѣдѣтъ на всѣки въпросъ партизански и страстно, защото основната цѣль въ управлението не е да се развива партизанство, а да се старѣе всѣкой по силитѣ си за по-добро. Ний не ще се съгласимъ, че вѣстникарското недостойно мнѣние за необявяването на законопроектитѣ съ врѣме, е мѣстни и на правителството, защото, първо и първо, ний се срамѣваме да признаемъ, че нашето правителство може да се състави отъ лица съ такъвъ мнѣние, съ такава страстна партизанска обноска. Както щете, но това би било недостойно. Наклонни сме да върваме, че правителството съображава европейския обичай: всѣки истински български вѣстникъ трѣбва да има свой кореспондентъ-прѣдставителъ въ столицата и да распита и иска освѣтления отъ г-да министри и други компетентни лица за дѣйствиата имъ. Но върху това — и това ни е едната цѣль този пакъ — имаме да въразимъ, че българското правителство знае материалната сила на нашия печатъ, знае, че непривикнатата наша публика, въ общественно-политическия животъ, не чувствуваша още врѣдѣта, която постепенно прави съ своя интервенция въ общото и частното, та трѣбва врѣме за да се развие и у насъ такава прѣсса, каквато е въ Европа. У насъ има хора, които умѣятъ да пишѣтъ и здраво, незанесено, да разсѣждатъ, но групировката имъ при прѣссата е почти невъзможна още по причина на неправилното поддържане отъ читающия свѣтъ. Знае се, че до сега никой самостоятеленъ вѣстникъ не е издѣржалъ, а е натоварѣлъ издателитѣ съ загуба на паритѣ имъ и, слѣдователно, никакъ нѣма гаранция у насъ за сериозно полагане на капиталъ по вѣстникарството, за да се обдѣржатъ най-сериознитѣ нужди списатели и кореспонденти. Създайте и в. „Тамисъ“ въ България, ако щете, вий ще пропадѣте сигурно въ днешно врѣме! За тѣй ний имаме да си служимъ още съ слаби вѣстници, макаръ съдѣржаніето имъ, изобщо взето, да бива стократно по-блѣстящо, по умъ, отъ нѣкои създани държави. Въ такъва именно положение на нашата прѣсса, както за самитѣ управлющи, тѣй и за страната, врѣдно е да не се съобразява правителството съ положението на печата ни; напротивъ, то трѣбва само да утѣжнява радичитѣ му, за да не излѣзватъ, само по незнание на вѣстни фактове, неспѣлни и отстранени критики и вѣбужденія нередовни. А да мислимъ, че сме непрѣмѣнно прави и здравомислещи въ дѣйствиата си, насочени по общото състояние, и за тѣй да прѣвърѣмъ чуждото мнѣние, колкото и противно и необмислено, — никакъ не е работа за похваля. Твърдѣ често се случаватъ, освѣтътъ това, щото и важни, твърдѣ важни законопроекти да се правѣтъ отъ разни „подначалничета“, както ги назовава „Свобода“ и само защото тѣ се прочитатъ отъ министъръ, — добиватъ вече важностъ и значение, като правителствено произведение, та не само че ставатъ недостѣпни отъ нещастната българска прѣсса, но и въ Събранието даже министрътъ бива длѣженъ да поддѣржа цѣло глупостъ, само и само защото е правителствено законопроектъ (имаме примѣръ — помнитѣ ли „Страхъ ни е отъ закона за печата и не ще г? кажемъ“). Най-послѣ, ако нашата прѣсса е слаба, не ще пакъ кажемъ, че министритѣ сѣ без-

ПОДЛИСТНИКЪ.

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за насърчение мѣстната индустрия.

Чл. 1. Всѣкой, който, въ разстояние 10 години отъ издаването на този законъ, би отворилъ фабрика за произвеждане долуброенитѣ стѣки, ще се ползува отъ улесненіята прѣдвидени въ този законъ, ако фабриката е снабдена съ най-усѣвършенствуванитѣ срдѣства за работа и ако той е турилъ въ нежъ единъ капиталъ отъ 20 хиляди лева или употребява двадесетъ работници най-малко.

Министерскитѣ свѣтъ, по докладъ отъ Финансовия Министъръ, рѣшава да ли фабриката, която иска да се ползува отъ поменѣтитѣ улеснения, отговаря на горнитѣ условия.

Чл. 2 Стокитѣ, които фабриктѣ трѣбва да произвеждатъ за да иматъ право на улесненіята, сѣ следующитѣ:

- а) каплами, телетини, мешини, геново и тѣжни издѣлѣя, като обуща, сѣдла и прочъ;
- б) вълнена прежда, шѣлци, сукна, гайтани, фланели, чорапи, ръкавици, готови дрѣхѣ, килми;
- в) копринена, ленена и конопна прежда, платна, платове, конопенитѣ въжѣ и кинапи;
- г) памучна прежда, платна, шамби, платени дрѣхѣ, чорапи;
- д) мебели, бѣчи, щофа за книги, книги за овиване и писане, за цигарети;
- е) сапуни, епармацевтици свѣщи, восченици;
- ж) порцеланени чинии, соби, кюнци, огнеопорни турли;
- з) стѣклени джамове, чаши, бутлики, и пръ;
- и) спиртове, коняци, вина отъ гроздѣе, ябълки, круши, модъ;
- к) консерви отъ риба, мѣсо, овоща и во-

ленчукъ, компоти, масло, сирѣнѣе, шумка, салами и прочъ;

- а) желѣзни и металически издѣлѣя;
- б) брашно и брашнени издѣлѣя;
- в) химически произведения.

Сѣщитѣ насърчения добиватъ и бродѣжнитѣ, както и фабриктѣ, които бѣлосватъ или апетирватъ платоветѣ, ако отговарятъ на прѣдвиденитѣ въ чл. 1 условия.

Чл. 3. Фабриктѣ, които се основѣтъ по горѣизложенитѣ условия и за пѣброенитѣ прѣдмѣти,

а) се освобождаватъ, въ разстояние на 15 години, слѣдъ отварянето си, отъ даждията емякъ и патентовъ налогъ, отъ пѣтна позимностъ, воененъ данѣкъ и училищенъ налогъ, както и отъ врѣшнитѣ, които сѣ прѣдвидени или могатъ да се прѣдвидѣтъ за държавата, общинитѣ и окрѣжитѣ.

б) Освобождаватъ се отъ гербовъ сборъ контрактитѣ, които би се сключили за основаніето на фабриката, както и акциитѣ, които би се издали за сѣщата цѣль.

в) машинитѣ и тѣхнитѣ части, които се донасятъ отъ странство за основаніето и поддържаньето на фабриката, се освобождаватъ отъ мито и се прѣнасятъ по държавнитѣ желѣзници съ най-долната тарифа.

г) Първобитнитѣ стоки, които сѣ нужди за фабриката и които не би се намирили въ страната или не би ги имало доста, се освобождаватъ отъ митото Министерскитѣ свѣтъ рѣшава кои първобитни стоки не се намиратъ въ страната или се намиратъ въ малки количества.

Тия първобитни стоки, които се донасятъ отъ чужбина и ония, които фабриктѣ купуватъ въ страната за свое употреблѣние, се прѣнасятъ по държавнитѣ желѣзници съ най-долната тарифа.

Тѣ се освобождаватъ тѣй сѣщо и отъ градското октроа при внаването нѣ въ града

и отъ кантарието, ако градскитѣ кантарджии не е билъ виканъ за да ги тега.

д) Произведенията на тия фабрики се освобождаватъ отъ акциѣ, отъ градското даждие октроа и отъ кантарието, когато не се тегаѣтъ отъ градскитѣ кантарджии.

Произведенията на казанитѣ фабрики се прѣнасятъ съ най-низката тарифа по държавнитѣ желѣзници и по пощата. За прѣнасянето се пощата фабрикантитѣ трѣбва да слѣдватъ пощенскитѣ наредби.

е) Ако донесенитѣ отъ чужбина първобитни материали се изнесѣтъ на вѣнѣ прѣработени, тѣхното вносно мито се поврѣща.

Чл. 4. Въ случай, че първобитнитѣ материали, които фабриката се нуждае бѣждатъ ископаеми вещества и се намиратъ въ държавни и общински зѣми, тѣ се отстъпватъ на фабриканта съгласно съ закона за минитѣ и карьеритѣ и то до дѣто трае фабриката му. Ако би тѣзи материали да се намиратъ въ частни зѣми тѣхнитѣ стопанинѣ да прави мѣжнотни на фабриканта, Министерскитѣ свѣтъ опрѣдѣля възнаграждението, което стопанинѣтъ трѣбва да получава отъ фабриканта за ползуването му отъ карьерата.

Чл. 5. Произведенията на тия фабрики се прѣдпочитатъ отъ чуждитѣ за държавни и общински нужди, когато при равно качество тѣхната цѣна би била даже съ 10 на сто по-сѣкѣла отъ цѣната на чуждото произведение.

Държавата за удовлетворение нуждитѣ си може да свързва контрактитѣ съ такива фабрики и за орокове отъ 5 до 10 години.

Тия контракти се свързватъ отъ Министерскитѣ свѣтъ.

Тия контракти могатъ да се свързватъ и прѣди основаніето на фабриката, съ цѣль за насърчение на това основание.

Чл. 6. На фабрики, които отговарятъ на прѣдвиденитѣ въ чл. 1 условия, държавата мо-

же да отпусне безплатно нуждното тѣмъ за постройкитѣ и експлоатацията мѣсто отъ държавни имоти, които би се намирили вънъ отъ общинитѣ. Ако въ тия държавни мѣста би имало и водна сила, отстъпва се и тя безъ нѣко възнаграждение.

Тая отстъпка трае до дѣто съществуватъ и фабриката. Слѣдъ нейното окончателно затваряне държавата усвоава поадренитѣ така мѣста.

Чл. 7. Въ случай, че фабрикантѣтъ пожелае да свърже фабриката си прѣзъ пѣтъ, шосе или желѣзна линия съ нѣкой държавенъ пѣтъ или желѣзница, отстъпватъ му се безплатно за тая цѣль нуждитѣ мѣста отъ ония, които би принадлежали на общината или на държавата.

Ония мѣста, прѣзъ които трѣбва да мине казаніи пѣтъ и които би принадлежали на частни лица, могатъ да се отчуждаватъ, за смѣтка на фабриканта, като мѣста потребни за общественна полза.

Чл. 8. Съществующитѣ днесъ въ страната фабрики, които би отговаряли на прѣдвиденитѣ въ чл. 1 условия, ще се ползуватъ отъ прѣдвиденитѣ въ този законъ улеснения.

Ония отъ тѣхъ, които би имали по-голѣми права въ прѣдвиденитѣ въ този законъ, и които тѣ сѣ добили по рѣшение на Народното Събрание, запазватъ си тия права до края на срока.

Чл. 9. Единъ правилникъ, издаденъ отъ Финансовото Министерство и одобренъ отъ Министерскитѣ свѣтъ, ще опрѣдѣли подробности за туряне въ дѣйствието на този законъ.

погръшени или безстрастни богове. Въ умната Европа се явяват даже кабинетни кризис по извънзаконност, но за туй пък тия законопроекти поне биват обявени на пресата, на общественото, още 6 месеци и година напред. Обръщането на законопроект в закон не е шега; следователно, обявяването на законопроекти съ време е толкова нужно и полезно, щото прави ни да се съмисляме за причините на необявяването им. Ето, стига да сме партизански частини против правителството, ний бихме били съ пълно право да викнем, че Иванъ — Първанъ ввел въ ржка властта и ни отнема гражданското право да си дадемъ думата съ време по закона, а ний имаме всичката енергия, воля и желание да дѣйствуваме и да видимъ добри и полезни за малото ни отечество закони. Не си думай, и ще го четемъ, върва ни се, въ партизански и „социалистически“ вѣстници, особено по прѣдмѣтния законопроектъ, и ще бждемъ принудени да прѣдживкуваме въ устата си „магарешко трънѣе“ като четемъ правителств. органи . . . Онова, което ще кажемъ ний тука, е, щото правителството да съзвие дълбоко тѣжко нужда поне отъ сега и да не показва незащитане на общественото мнѣние, на общественния гласъ. Ако ли пъкъ нѣкой недостойнъ обществень човѣкъ, подъ манглата на министра, върши лични выгоди (именно това е, че незнаемъ положителната причина и не бива да се основаваме само на логически заключения, които често измамватъ) съ нѣкои бжджии и настоящи фабриканти, или е съ желание да създаде у насъ „кружокъ“ съ тежки кесии, на смѣтка на общото благосъстояние — това ще излѣзе единъ денъ и, нѣма съмнѣние, този недостойникъ ще бжде проклѣтъ. Да се прѣдвари може само съ законопроекта отрано на рака, а печатътъ го взе кога е съ разгѣжда нече въ Събраниято.

Да дойдемъ сега на прѣдмѣта.
По принципъ, този законопроектъ за насърчание на индустрията у насъ не е за приема. Върху това ний остава да кажемъ на отдѣлно мнѣнието си, рчно-кжсно, въ идущия брой, защото сега, тѣй на бързо, нѣмаме физическа възможност. Ще приведемъ само отъ „книжечки“ нѣкои фрази. Тѣй, на пр., великиятъ мжжъ Емилъ де Лавелъ съвѣтава българитъ:

„Не бързайте да създавате у себе си, по пята на премиятъ ли или минически привилегии, крупната западна промишленост. Моментътъ, когато тя сама отъ себе си ще се развие, не ще закъснѣе твърдѣ. Пазѣте вашата си промишленост, която ви доставя добри и красиви платове, приспособени за вашия климатъ. И за да достигнете туй, вий, господа и господажъ отъ обезпечения класъ, подражайте на ро-мѣнските кралица и на уелския принцъ; носѣте вашето си, отъ колкото нашитѣ (западно европейски) фалшиви произведения.“

Вамъ прѣдстои да направите много прѣобразованя; но пристѣпвайте къмъ тѣхъ само следъ врѣло обмисляне. Не бързайте! Най-сетѣ нѣма да ви укоряватъ за туй. Въ България дръва да се осъществятъ поговорката на италианцитъ: „който върши полска, върши здраво; който върши здраво, пристигава.“

Разбира се, Лавелъ е казалъ тия думи прѣдъ 6 години, а не сега. Казахме, ще говоримъ на отдѣлно.

По проекта. (Читателитъ ще намѣрѣтъ законопроекта въ подлистника) Г-нъ министръ, при вънасянето на законопроекта, казалъ, че той е досѣгнѣлъ до границитъ на възможността по улесненията. Това е цѣла, колкото и не приятна, истинна. Ний мислимъ, че ако единъ фабрикантъ има нужда да се освободи отъ държавнитъ и общинскитъ, особено и общинскитъ, данъци и разни берии, по добръ е, да го нѣмаме: едно прѣимущество има той въ расхода за продажъ стока, отъ врѣе въ държавата. Това е печала противъ външния конкурентъ и не ще се почувствува въ една фабрика толкова данѣтъ, за да увеличи цѣната на стоката му, когато нѣма и расходъ за прѣнасяне отъвънъ, както е за европейския фабрикантъ. А ако ни се възрази, че европейскитъ фабрикантъ, по-богатъ, може да продава по-долу на загуба, отговаряме, че европеецътъ може и безъ пари да раздава стоката си, а не на 5 и 10 ст. по-долу: тѣй щото не е тука грижата за конкуренция и, следователно, спадането на данѣцитъ за нашия фабрикантъ е безцѣлно по въпроса „за насърчанието на индустрията“. Нѣщо повече: фабрикантътъ, ще се ползува отъ тия привилегии само защото е вложилъ 20 хил. лева или има 20 работника. Ами за оня, който има 18 или 6 работника въ сѣща такава фабрика на работа?

— Да пропадне и ще пропадне, защото има по-малко пари! Привилегиятъ изобщо трѣбва да се раздаватъ не по капиталъ, а съразмѣрно по хора, дружества и пр.

Послѣването на частна и общественна собственост и права, за насърчание на индустрията, не е нито политическо-икономическа смѣтка, нито държавно право и справедливостъ. Такова насърчание е врѣдно, ако само помислимъ, какво влияние, какво впечатление прави на обикновенния члестъ стопанинъ, като му се налага такса или като му се отнема земя, само защото тамъ му е снимало или притрѣвало мѣсто на единъ фабрикантъ. Хубава индустрия!

Правителството има право да сключва контракти за 5 или 10 години съ нѣкои (бжджии или настоящи) фабриканти, „за насърчание на индустрията“. Това е толкова широко нѣщо, щото нека ни бжде простоно, като ни дохождатъ на умъ съвсѣмъ непрѣпорчителни комбинации. Нѣкога законитъ (че и законопроектитъ) не трѣбва да се оставятъ съ тѣй широко значение. Веднѣжъ приетъ този законопроектъ, както си е, правителството има пълно право насъсване на законъ да сключва контрактъ за 10 години съ бжджии фабрикантъ за шека, макаръ и да имаме вече толкова фабрики на лице! Или: правителството може да сключва контрактъ за 10 години съ една, която си избере, фабрика, „по качество на стоката“ за шека безъ тѣгъ, безъ нищо! Немъ това може да има нѣщо общо съ насърчанието на индустрията? Чудимъ се и се кръстимъ и на това още: правителството може да купува отъ фабрикантъ нужнитъ нему материали съ 10% по-скъпо отъ цѣната на европей-

ската сѣща стока и сѣщо качество! Фабрикантътъ има (или трѣбва да има) основната цѣлъ да спрѣ пазасянето на нашитъ пари на вънъ, като конкурира на европейската стока, за да не влѣзе у насъ; за туй е длѣженъ непрѣмѣнно, ако не по-долу, поне съ сѣщата цѣна да продава стоката си у насъ. Ако не прави тѣй, ще пропадне фабриката, но правителството е явява покровителъ, като купува 10% по-скъпо. Е, каква ще бжде ползата? За насъ е безразлично, че е пропаднала, когато той не може да конкурира, а да се поддържа искусствено, значи, да пълнемъ дѣбеа на фабриканта, милъ и драгъ, до нѣкое врѣме!

Правителството, щомъ има вече привилегии на фабрикѣ, трѣбва да стои на страна, като всѣки купувачъ. Ако има нужда отъ нѣкои фабрични материали — тѣгъ, на общо основание, разбира се, за български подданици. И тѣгъ не съ контрактъ за 5 и 10 години, а нарочно за една само година, защото трѣбва да се даде възможност и надѣжда на другитъ фабрики за по-скоро врѣме, до година, пакъ на тѣгъ да сполучатъ; пакъ другитъ фабрики не дочакватъ 5 и 10 години. Само ако е една фабрика тогавъ съ взаимно съгласие върху извѣстия материали да се сключва контрактъ, но пакъ за една година, защото до 5 и 10 години не могатъ се яви нови сѣщи фабрики за конкуренция. Ще падатъ, ще ставатъ тия фабрики, въобще, тѣй че се установятъ и правителството не бива да играе роль между тѣхъ, освѣнъ на общо законно основание, когато съществуватъ привилегии. Доста е, че то не ще купува отъ вънъ.

Сключването на контрактъ съ бжджии фабрикантъ трѣбва да се позволи само за такива материали, които нито имаме, нито на скоро и лесно можемъ да имаме, а сега има нужда, отъ икономическа глѣдна точка (както се глѣда, споредъ проекта). Тѣй, на пр., за стѣклени порцелани, желязи, металически фабрични издѣлїя хартия, огнеупорни тухли и др. подобни. Безъ такъвиз ограничения, правителството ще бжде въ правото си по законъ да сключва контрактъ за 10 години съ бжджии фабрикантъ на шека.

По друго още по-странно нѣщо: Защо правителството не е поставило въ законопроекта си, че работницитъ въ фабрицитъ до извѣстно врѣме, на пр. 5 години, да баватъ (непрѣмѣнно поне 2/3 отъ тѣхъ) български подданици? При толкова чудни привилегии за обогатяването на нѣколцина фабриканти защо не ги задѣлжава да иматъ работници български подданици? Мигаръ въ цѣлата на покровителството надъ индустрията нѣма и съображеніето за прѣпитаніето на подданицитъ? Това го има въ чуждитъ държави. Добръ ли е, като и сегашнитъ нѣкои фабрики ще се ползуватъ отъ чудеснитъ привилегии, а въ тѣхъ нѣма ни единъ работникъ български подданикъ?

Черноморското Българско Паракодно акционерно Дружество въ Варна.

Съ въсхищение съобщаваме на читателитъ си, че инициаторското дружество въ нашия градъ за учредяване на паракодното дружество вече дойде до окончателно рѣшение за откриване на такъвъ дружество. Прѣговоритъ, които то водѣше отъ двѣ години насамъ съ правителството, се приключихъ въ полза на съставянето. По-главнитъ точки, върху които се водѣше прѣписка, сж приехъ тѣй:

Капиталътъ на дружеството да бжде не единъ милионъ, а два милиона лева. Четвъртъ отъ акциитъ ще купи правителството, т. е. 500,000 лева.

Акциитъ да бждѣтъ не по 200 лева всѣка, а по 400 лева.

Правителството гарантира 9% годишни проценти, съразмѣрно съ капитала на дружеството.

Щомъ правителството купи 1/4 отъ акциитъ, дружеството се открива и почва дѣйствиата си.

При покупката и пержката на паракоди (голѣми), дружеството работи свободно.

Дружеството се задѣлжава да прѣнася пощата безплатно, а войска, припаси, чиновници държавни — съ ползвина такса.

Доста мастило искахиме ний по учредяването на туй дружество и, нека се похвалимъ сами, спомогнахме, главно, съ прѣдложеніето си за купуване акциитъ отъ правителството — нѣщо, което улесни прѣговоритъ значително.

Но нека да кажемъ, прѣди да се утвърди това споразумѣние отъ Народното Събрание, и туй още, което ний сега не виждаме за добръ. Не ни се харесва твърдѣ много това, че цѣната на акциитъ е толкова високо опрѣдѣлена. Това трѣбва непрѣмѣнно да прѣтърпи измѣнение въ Събраниято и, мислимъ, дружеството съ радостъ ще приеме това измѣнение. Акциитъ, ако не могатъ да се понижатъ на сто лева, трѣбва да си останатъ, както бѣхъ първоначално опрѣдѣлени, по 200 лева всѣка. Мжчно се продаватъ 5000 акции по 400 лева у насъ; но даже да се продадѣхъ, пакъ не удобряваме, защото искаме да участвува народъ въ това прѣдприятие, а не само богаташи. Това дружество, което сигур-

но ще успѣе, трѣбва да стане народна гордостъ; нека всѣкой да може да купува ползвитѣтѣ тия акции; нека повече души да съставляватъ дружеството! Защото колкото повече акционерни има едно дружество, толкова по-морална тежестъ има то прѣдъ правителството и, въ такъвъ случай, правителството не смѣе да отказва своята щедростъ при всѣка случайна нужда. Тука не ще игражтъ левчета, а ще игражтъ милиони, ще играе народно богатство, ако бжде достъпно купуването на акциитъ отъ всѣкого.

Ще кажѣтъ „много баби килаво дѣте“ — народната философия. Ако има този страхъ, има и леснината му: оставѣте акциитъ съ цѣна по 100 лева (т. е. 20,000 акции), а опрѣдѣлѣте, вмѣсто 5, да иматъ единъ гласъ 20 акции, че и 30 и 40 акции съ единъ гласъ. Докарайте сѣщата си смѣтка, както докарвате съ 400 лева една акция. Все-едно: правителството ще съставлява 1/4 отъ всичкитъ гласове въ всѣки случай, и ний не виждаме никакъвъ страхъ отъ туй даже, че правителството цѣло да може да диктува въ дружеството. Дайте ни повече и по-ефтини акции, да бжде то дружество, та ако ще правителството да заповѣда — все едно, цѣлата е неизмѣнима, а въ военно врѣме, ще дай Боже, правителството може съ сила да отнеме паракодитъ, че и въ такъвъ врѣме кой и защо би отказалъ и каква търговска работа би могълъ да върши? А никаква друга опасностъ, която да иде отъ страна на правителството — ний рѣшително не виждаме; затуй съ-едно ни е, ако щѣтъ да бждѣтъ и 1000 акции съ единъ гласъ, когато и правителството е акционеръ; то ще си отвари очитъ по-добръ отъ всѣки другъ акционеръ.

И тѣй, дано се послуша мнѣнието ни, да се снематъ цѣнитъ на акциитъ, а да се сгруппиратъ повече акции въ единъ гласъ.

СЕДМИЧНИ БЪЛЪЖКИ

Вжтрѣшни.

Ново юридическо списание, подъ име „Юридически Прѣгледъ“, ще се издава отъ 1-й Януарий идущата година. Ще се редактира отъ г-да Стеф. С. Бочевъ и Мил. Ив. Маджаровъ въ Пловдивъ. Ще излѣзва два пѣти въ мѣсеца, съ абонаментъ отъ 12 лева годишно. Получиме върху това издадената отъ отговорника на списанието покана за записване спомоществователи.

Писателитъ сж извѣстни на нашето съ-дейско и адвокатско общество и това ни кара да върваме, че списанието ще сполучи въ поддръжка и ще се постави на прилично мѣсто въ юридическата ни книжнина. Поздравяваме, слѣдователно, г-да писателитъ съ начинанието нѣж.

— Въ „Държавен Вѣстникъ“ срѣщаме, че правителството назначава комисия за откриването на емеритална каса за гражданскитъ чиновници. Това е нѣщо твърдѣ хубаво и трѣбваше да се очаква.

— Отъ Шуменъ ни съобщаватъ, че единъ тамъ учителъ говорилъ написана сказка за „учителя въ обществото“ и въ тѣзи си сказка се впуснѣлъ да доказва нѣкаква разлика между учителъ и чиновникъ, който отгналъ въ канцеларията само да се подписва съ заврангачи — и други нѣкои неплѣности. Спрува ни се, г-нъ ораторъ събралъ адреса на сказката си, та не ще е злѣ да се научи, защото пакъ не само той, но и всѣкой учителъ не ще може да намѣрва на срѣща си хора, на които да държи сказка. . . .

Мѣстни.

— На 7-й того войската отъ мѣстния гарнизонъ направи панахида за починилитъ въ сръбско-българската война войници. На другъ денъ, 8-й того, войската имаше парадъ, слѣдъ Божествената служба, за побѣдата надъ неприятеля въ сѣщата война.

— Между Добричъ и Варна пощенскитъ съобщения на право три пѣти въ седмицата се прѣкъснѣхъ. Сега тия съобщения ставатъ съ паракода „Султанъ“ само два пѣти въ седмицата — Четвъртъкъ и Недѣля — чрезъ Балчикъ, Цкономия. „На брашноето естии, на трицѣтъ сжпци.“

— Вчера се разгѣждаше въ окръжния сѣдъ дѣлото по печата срѣщу редактора издателя ни, заведено отъ г-на д-ра Желѣзкова, за помѣстено минжлата зима (брой 34) съобщение по операциитъ въ градската болница надъ трудната жена, която умрѣ съ дѣтето си. По това съобщение, бѣхъ споменали вече, бѣше подигнато прѣсѣдане отъ прокуратурата противъ д-ритъ оператори, г-да Желѣзковъ и Гелоргиенчъ, и послѣ било прѣкратено отъ прокурора при Русс. Ап. Сѣдъ. Редакторътъ бѣше принуденъ да обяви на сѣда, писателя на съобщението и обвинителъ, който се прѣдставяше отъ адвоката г-на Панчереки, насочи обвинението си срѣщу писателя.

Разбира се, въ случая, има твърдѣ сложни въпроси да се разрѣшаватъ отъ сѣда и ний ще слѣдимъ съ внимание този медицински процесъ, защото съдѣрка доста общественъ интересъ въ всѣко отношение.

А по обвинителния актъ за г-на директора на Русс. държавна гимназия (Д. Маринова) получиме призовка за 20-й того, когато ще се разгѣдва.

— Народноитъ учители още не сж получили платитъ си! И наистина, има ли въ Княжеството други службаци, които да не получаватъ платитъ си редовно? Чудно нѣщо, да не може се уреди тѣзи тѣжна плата веднѣжъ!

— Г-жа Топева, досегашната директорка на Старо-Загорската дѣвическа гимназия, а сега пенсионирана, е дошла нече въ града ни да прѣкарва старинитъ си. Г-жа Топева е майка на тукашния гарнизоненъ комендантъ, г-на подполковника Топева.

Пишѣтъ ни отъ:

Шуменъ. На 7-й того сутринята, на площада прѣдъ военнитъ казарми, отъ войскитъ въ Шуменския гарнизонъ, се отсѣжу панахида, за падналитъ въ Сръбско-Българската война сержи. Тѣзи панахида бѣше чисто военна: само 5-6 души граждани присѣствуваха!

— На 8-й този мѣсець, на сѣщото мѣсто имаше парадъ пакъ отъ военнитъ войски за славния за Българското оръжие денъ. Но и сега нѣмаше достатъчно граждани: отсѣствуваха даже и чиновницитъ! Това послѣдното обстоятелство произведе много лошо впечатление и именно то ме накара да узнамъ причинитъ за такова отсѣствие. Узнамъ, че, нито за панахидата, нито за парада — за които било съвсрѣменно распоредено отъ военнитъ власти, за тѣхъ си, — не е било съобщено на официалнитъ граждански власти, поради което не можели да присѣствуватъ военнитъ граждани, които би желали да присѣствуватъ на такива всенародни тържества. Защо не се писало — не знамъ. Само това знамъ, че до сега всѣкога се е писвало. Сега единъ се сърѣдѣтъ на поповетѣ, че зазасѣяли (часѣтъ бѣше близо 9 сутринята), други (отъ гражданитъ) се сърѣдѣтъ, че рано се пуснала Църквата, и пр. и пр. неприятности.

— По съобщено желание е прѣмѣстенъ секретарѣтъ при тукашното Окр. Управление, Г. Куртевъ, на сѣщата длѣжностъ въ Разградъ. На мѣстото на г. Куртевъ се прѣмѣства она отъ Видинското Окр. Управление, Г. Зуйбаровъ.

— Г-нъ Масаровъ, който е прѣмѣстенъ отъ Вратца за прѣдседателъ на тукашния Окр. Сѣдъ, пристигнъ и вѣстни въ изпълнението на длѣжността си. Той е младъ и пълненъ съ енергия юристъ. Всички върватъ, че за напредъ по-бърже ще се нишѣтъ рѣшенията.

Добричъ. Нѣщо прѣди двѣ недѣли нѣкой сѣ (турчинъ) отъ с. Параджикъ, като отишѣлъ да си пои воловетъ на махленския кладенецъ сварилъ сѣселая си поякъ сѣмо воловетъ си. Последний напомнилъ на първия, да задържи своитъ волове доколѣ напои той, да не би да се събутатъ. Първия не послушалъ. Дошла работата, отъ дума на дума, до бавга, послѣ бой и най-послѣ заиграли ножовѣтъ. Единѣтъ види се, излѣзълъ по силѣтъ и налуцна другаря си на нѣколко мѣста. Сега и двамата се тука: единѣтъ затворенъ; а другия въ болницата. Както казватъ, удраваніето му е било съмнително.

— Тукашния Околийскій дѣваръ отъ дълго врѣме е командированъ въ Чифутъ-кусуу-Карагачиненъ пунктъ на Добруджанската граница. Болницата, градътъ и околията сж оставени само подъ надзорѣтъ на общинския градски дѣваръ.

— Както се научаваме, тука имало нужда само отъ единъ учителъ — въ окръжното III класно училище.

Варненската Постоянна Комисия заслужа похвала, защото между многото добри нѣща тя увеличила платитъ на класнитъ учители въ окр. училища: Добричъ, Праздница и Балчикъ, по на 2400 лева, а на директоритъ по 2820 лева, когато минжлата година сж получавали само по 1800 лева.

— Нашия градъ прогрессира! Минжлата година съ една печатница, която послѣ се затвори по нѣмаше работа, тая година съ двѣ, а догодина . . . иматъ думата печатаритъ.

— До колкото знаемъ, на памятникитъ се отдава голѣма важностъ и значение. Ако се съгласимъ, че това е така, ний ще напомнимъ комуто трѣбва, да се има прѣдъ видъ, че вънъ отъ града се намиратъ русскитъ гробища, въ които сж погребени всичкитъ войници и офицери, паднали при защитата на града ни прѣвъ Русско-Турската война, и тамъ има единъ памятникъ, гдѣто се прави всѣка година и молебень въ денѣтъ на влизането Русскитъ войски въ града. За жалостъ, този памятникъ е почти съборенъ и още подиръ една-двѣ години мѣстото му не можемъ намѣри.

Външни.

— Въ Вионската камара на депутатитъ, при разискването на бюджетитъ Мингеръ, нѣмѣе, се обрѣнѣлъ къмъ младочехитъ, като говорѣлъ за правото на държавна на Чехия, и имъ казалъ, че вършѣтъ прѣстъпление и държавно прѣдѣяство. Това прѣдизвикало страшно външение, всичкитъ депутати се хвърлили къмъ съдалището на Менгера, и прѣдседателътъ за да прѣкрати сѣдната билъ длѣженъ да закрие асѣданіето.

— Знае се, че въ Сърбия дойде на властъ друга партия на скоро — либералитъ. Сега вѣстницитъ съобщаватъ, че въ Сърбия сж уволеніи 176 указни чиновници, 203 указни чиновници прѣмѣстени „по потреби службе“ и 32 ук. чиновници уволеніи на пенсия. Всички тѣзи били радикали, а 340 указ. чиновници сж повишени и тѣ били либерали.

Пази Боже, и въ Сърбия да бждѣтъ чиновници!

— При всичките опровержения на парижските вестници, че Френско-Руския Съюз не бил подписан, Gironde отъ Бордо, вестникът ооциозенъ, казва, че ако даже и да не е подписанъ съюзътъ ще бъде подписанъ наскоро.

— Вестникътъ Leipziger Neuesten Nachrichten, въ който Ханс Блум публикува свизданията си съ Бисмарка, открива, че Саксонския кралъ и Баденския великъ князь, чакъ отъ епохата на маневрите въ Алзация, били изразили намърението, не само да третиратъ военния въпросъ съ Вилхелма, но и да се помилватъ да надвигнатъ императорското отращение като достигнатъ съ това едно примирие между Вилхелма и Бисмарка. Преговоритъ въ такава смисълъ били отново почнати по-късно, но не е било възможно до днесъ никакво сериозно спогождане. Е много вѣроятно, че тѣзи свѣдения произлизатъ отъ самия бивши канцлеръ.

— Fremdenblatt вестникъ въ който се отразаватъ чувствата на Министерството на външнитъ дѣла въ Виена, като прави едно платено повдравление на Царевича, казва: всичко кара да се вѣрва, че въ Петербургъ ще припознаватъ, че поддържането на мира е единственното стрѣмление на тройния съюзъ, че той има само отбранителна цѣль, но не и заплашителна, и че въпреки него Россия и Австрия могатъ да бѣждатъ добри приятели.

— Allgemeine Zeitung казва, че френско-руския трагикъ за който се говори, че билъ подписанъ, не се касае до съюзъ между двѣтъ страни а за доставката на 500000 нови пушки и руската войска, които ще се правятъ отъ частнитъ и държавни френски фабрики.

— Бисмаркъ пакъ почва да пише върху интересното дѣло съ историческата телеграма отъ Емсъ, утвърдява, че било нужно едно общо дѣствие на Германскитъ държави противъ Франция за да се достигне народното единство. Освѣтъ това като гласна френцитъ, съ телеграммата отъ Емсъ, на войска, той билъ поискалъ да набави Германия отъ едно унижение спрямо Франция, и въ сѣщото врѣме да насилъ Франция да се постави въ едно неблагоприятно условие, т. е. да предизвика тя война.

— Пишатъ отъ Петербургъ на Politische Correspondenz че въ тамкашнитъ правителствени кръгове царува убѣждението че ако въ Германия бѣде приетъ новия воененъ законъ Россия и Франция сж рѣшени отъ своя страна и тѣ да увеличатъ въоръжаванията си въ сравнение съ Германската армия. Това значи, че сега между великитъ сили се води война съ милаври, който повече ще може да жарчи, той ще излѣзе побѣдителъ.

ВАРНА-СИЛИСТРА.

На двѣтъ окржжия, Варненското и Силистренското, прѣдстои сега жива дѣятелностъ. Може би, окржжнитъ свѣти на тия градове да сж разбрали вече тѣзи своя бѣдѣща живостъ, но никакъ не е илалшно, ако и чрѣвъ печата това се каже; напротивъ, обичаме да вѣрваме, че появяването на налѣжащата дѣятелностъ въ публично критикуване, ще вкорени още по-здраво убѣждението и ще причини по-бѣрва инициатива.

Добрѣ или злѣ станж, че направихме послѣдния 145-милионенъ заемъ, — на страна. Станж вече, и намъ прѣдлѣжи да се съобразяваме съ него. Съ този заемъ ний въ този край ще имаме портъ на на морето и линия къмъ вжтрѣшността на страната. Особено портътъ трѣбва живо да ни заинтересува и до като го видимъ готовъ, да бѣдемъ и ний готови да си служимъ съ него.

До сега и сега още нашитъ пронаведения, ония отъ тѣхъ, които излѣзватъ на европейски пазаръ, се изнасятъ раскожсапо. Един, напр., по-близки до линията Руссе-Варна, допасѣхъ произведенията си до пѣкоя гара, други, по-близки до Дунава, допасѣхъ до Силистра и Тутраканъ, а трети, по-близки къмъ морето, допасѣхъ въ Варна и Балчикъ. Ония, които носѣтъ на Дунава, иматъ своя главенъ складъ и прѣтоварване въ Галацъ, защото отъ тамъ вече по Черно море и Босфора отивахъ по назначението си. Търговецътъ, който купува отъ селенина храната му, на пр., прави смѣтката си и за расхода, който ще има въ Галацъ за прѣтоварване, или даже ако и той продана въ Галацъ, то и слѣдующия купувачъ прави тѣзи смѣтки, и по тѣзи причина храната се купува отъ първата рѣка по-евтино, за да може да си поерѣще, съ расхода заедно, европейската цѣна. Това е сѣ на гърба на земледѣлецъ. Смѣтка е, слѣдователно, цѣто произведенията, на пр., отъ околнитъ на г. Силистра да се изнасятъ чрѣвъ Варненския портъ направо. До сега това не е възможно, защото прѣтоварването по кораби и параходи струва навѣрно скъпо сравнително съ Галацъ. Отъ една страна, скъпата курия по желѣзницата Руссе-Варна, отъ друга, прѣтоварванията по станции, скеля, кораби и параходи, — нѣщо, което дава загуба и въ жито и въ

двойни расходи, — изпжждахъ и изпжждатъ още и земледѣлецъ и търговецъ отъ тукашната скеля. Но още и другата сѣнька, — жтнитъ съобщения, ненаправенитъ шосета, тржжъ повече прѣчехъ и прѣжтъ на прѣвасяването хранитъ на Варненското пристанище. Земледѣлецътъ съ свои кола по хубавъ пжтъ, като докара храната си тукъ, на скелята, гдѣто въ порта се товари направо храната за Европа, — печели повече, защото равнски нѣма и за него и за търговецъ твърдѣ. та цѣната на храната бива по-висока. Но гдѣ у насъ пжтища, като свѣта? Ний глѣдаме едно шосе, почжжто минжлата пролѣтъ само между Добричъ и хана Балджжа (за Варна), всичко на всичко 5-6 километра, — се прави цѣло лѣто и не се свърши още и сега, та коларитъ за пжтища, вмѣсто 10 лева, взематъ 20 лева, защото въ кално врѣме, особено, впрѣгатъ 3-4 коня и вѣржжтъ по орани ниви на околъ! Прѣкарайте, молимъ ви се, храни отъ Добричко за Варна съ селски волски кола прѣвъ нива! Не, тѣ бѣгатъ въ Балчикъ! Направѣте и портъ, и три порта, при Варна, тѣ ще отиватъ пакъ въ Балчикъ, защото добитѣтъ и колата сж съ пари. Така е и съ цѣлия нашъ источникъ край. За удоволствието на читателитъ си, нека имъ кажемъ, че между Варна и Силистра нѣма шосе редовно! Два окржжни града, раздѣлени съ г. Добричъ, Куртъ-Бунаръ, Аккаджмаръ, не се сношаватъ! Имамъ параходъ и желѣзница, та чиновници и търговци пжтuvatъ по тѣхъ, а земледѣлецътъ съ селскитъ си кола? Зимно врѣме, кога параходитъ по Дунава прѣставатъ, Софийската поща минува прѣвъ Варна по сухо за Силистра, и тежко ъ на тѣзи поща! Знаемъ, че Силистра почти всѣка зима бива въ крѣпостъ: нѣма поща и отъ нийдѣ човѣкъ по цѣли 10 и 15 дни, защото е непроходимо, било отъ снѣгъ, било отъ калъ.

Съ такива пжтища на портъ, ни желѣзница ще ни помогне да правимъ сполучливъ износъ, отъ който да се благодаримъ, като вземаме външни пари. Ако пжтищата бѣждатъ добри, Варненската скеля ще надвие на Галацката съ много окржжи, защото въ Варна стоварването ще става отъ колата на земледѣлецъ направо за Европа, а отгатѣтъ по-напрѣдъ има едно стоварване по Дунава. Ето защо, казваме, че на Варненския и Силистренския окр. свѣти прѣдстои неминуема дѣлжностъ да се заематъ колкото се може по-бѣрво съ направата и поправката на окржжни шосета изъ окржжитъ си по околнитъ и да ги скажтъ. Ний сме утѣрени, че и Разградскиятъ и Шумноенскиятъ окржжи ще направжтъ същото, за да се скажтъ съ Варненския портъ. Тутраканската околна тѣй сжщо ще намѣри по-добра смѣтка на свои кола зимно врѣме въ тукашната скеля, отъ колкото въ Галацъ, ако има добри пжтища.

Силистренскитъ власти сж се погрижили повече отъ Варненскитъ, като сж направили шосе до границата на тукашния окржгъ, но това шосе не е направено и скъчено съ Добричъ. Околникитъ центрове Аккаджмаръ и Куртъ-бунаръ не сж скачени съ окржжно шосе.

Като казваме всичко това, ний се надѣемъ, че особено тѣзи два окржжни свѣта ще съобразжтъ бѣдѣжитъ нужди на населението съ Варненския портъ и не ще закъснѣтъ да вотирагъ надлѣжнитъ кредити, и изнамѣрването на истинични за тѣзи кредити, та въ скоро бѣдѣще да направжтъ улеснения на земледѣлицитъ въ изнасянето на хранитъ по-евтино. Това е твърдѣ обща полза, която не поддѣржа споръ.

Системата на питие-продаването въ Норвегия.

Лондонскитъ вѣстникъ „Times“ обнародва едно писмо на г. Юста, изъ Манчестеръ, въ което той излага прѣбрасната система, която се прилага въ Норвегия относително търговията съ спиртни напитки. Тѣзи „Норвежка система“ „Times“ прѣпоржчва да се приложитъ въ Англия. Възможно е, запознаването ни съ нежъ по-отъ близо да не бѣде безполезно и за насъ, българитъ.

Населението на Норвежския градъ Бергенъ брои 50,000 жители. За цѣлото това население въ Бергенъ има само 12 кръчми, питиепродавци. Външното устройство на тия кръчми ги лишава отъ всѣка възможностъ да станатъ вертени. Въ тѣхъ нѣма никакво мѣсто за сѣдане, като пейки, столоче, нито пѣкъ маси. Въ кръчмата едновременно не се пуска повече отъ едно лице. На употребител на питието не се дла повече отъ една само чашка съ питие. Така цѣто, вслѣствие на това устройство кръчмата въ Норвегия никга не може да бѣде мѣсто за боурище и веселби, понеже повече отъ едно лице

въ нежъ едновременно не се пуска и лицето, като си испие чашката, трѣбна веднага да излѣзе за да освободи входа за другъ питие-употребител. Рѣшително се не пушатъ въ кръчмата лица, които по вънкашностъ прѣдставяватъ да сж не-повече отъ 17 годишна възраст или се намѣрватъ вече въ пияно състояние.

Въ Бергенъ питиепродаването на дребно — кръчмарството — прѣдоставено е отъ градския свѣтъ, върху концессионни начала, на едно акционерно дружество. Основний капиталъ на това акционерно дружество се опрѣдѣла съобразно числото на жителитъ въ града (50,000 души), по 2 лева се смѣта за всѣки жител. Акционеритъ сж дѣлжни да се задоволяватъ съ единъ доходъ отъ 5% за цѣлия имъ основенъ капиталъ въ годината. Цѣлий останжкъ излизетъ отъ дохода, слѣдъ тѣ 5%, отъ продажбата на опивателни пития на дребно, постячва въ полза на града, и се поддѣржатъ учрѣждения, прѣдначинени за подигање нравствеността на населението и др. так. работи въ негова полза. И така, крайната цѣль на „Норвежката система“ за продаване на пития елони къмъ благотворителна дѣятелностъ. При това, самитъ акционери на дружествата, които сж получили право да продаватъ пития на дребно въ Бергенъ, се явяватъ съучастници на тѣзи крайна цѣль, благотворителността, тѣй като тѣ доброволно ограничаватъ дохода на основния си капиталъ на 5%, като прѣдаватъ горницата въ полза на града.

Благотворителната цѣль, която „Норвежката система“ гони, направи това, че акциитъ на дружествата, що сж получили исключителното право, да търгуватъ съ пития на дребно въ Бергенъ, така много се търсѣтъ, цѣто днесъ тѣ се продаватъ почти двойно по-скъпо отъ първоначалната си стойностъ.

Всичката тежестъ при прилагането въ изпълнение прѣдписанията на „Норвежката система“ лѣжи върху служителя въ кръчмата. За да бѣде той заинтересованъ и неужлонно да изпълнява тия прѣдписания, дава му се много висока годишна заплата, почти 2,200. Вѣстникътъ „Times“ забѣлява, че тѣзи плата затова се виждатъ така голѣми за Норвегия, защото тамъ окржжнитъ управители въ провинцията получаватъ само 400 лири стерлинги; слѣдователно, една пета часть отъ тѣхната заплата получава служителя на една кръчма.

На женитъ законътъ въ Норвегия забранява да се занимаватъ съ кръчмарство.

Послѣдствията на „Норвежката система“ за питиепродаването сж че, въ Бергенъ прѣвъ послѣднитъ двадесетъ години количеството на продадения спиртъ е намалено на една четвъртъ отъ онова, прѣди тоя периодъ. Още по-благоприятно полия „Норвежката система“ въ намаляването на пиянството, което днесъ е станжло на половина.

ОТЪ СЖДЕБНИТЪ ПРИСТАВИ ПРИ ВАРН. ОКР. СЖДЪ,

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 2334

Подписанный, Иванъ Данчовъ, Сждебенъ Приставъ при Варненскитъ Окр. Сждъ, на I участкѣ, на основание чл. чл. 1004—1025 отъ Гражданското Сждо-производство, обявямъ, че отъ послѣдното трикратно нубликуване настояцето ми въ вѣстникъ „Черно Море“ слѣдъ двѣ недѣли ще почне продажбата ще се продължава 31 день и въ десетъ дни съ право 5% въ гр. Варна ще продавамъ слѣдующето недвижимо имущество, принадлежаще на Мария Димитрова отъ Варна: Само ¼ часть отъ къщата, находяща се въ Варна I уч. подъ № 222 между съседитъ: Янаки Папавовъ, Парашкева Кутрупенева и отъ двѣтъ страни пжтъ, съставена отъ дървенъ материалъ, двоежажна, покривъ керемиденъ, въ горний етажъ четири стаички, въ долний — една стая като и мутфакъ, заедно съ постройката и правдо мѣсто 127 кв.метра. Първоначална цѣна 750 л.

Това имущество ще се продаде за удовлетворение искътъ на Крстѣто Дончовъ по пѣгънителний листъ №. 1622 отъ 12 Августъ т. г., на I Варненскитъ Градскитъ Мировий Сждъ, състоящъ се отъ 650 лева за водене дѣмото 33 лева и други.

Наддаванетоъ ще почне отъ оцѣнката.

Интересующитъ се можтъ да виждатъ книгата по продажбата всѣки при сѣтственъ день и часъ въ канцеларията ми.

Гр. Варна, 23 Октомврий 1992 г.

Сждеб. Приставъ: **Ив. Данчовъ.**
3 — 389 — 2

Отдава се подъ наемъ и продава се

домѣтъ, който принадлежеше на г. И. Карловски, състоящъ долния етажъ отъ 3 стаи една готварница, една перачница и отъ едно помѣщение съ магазинъ, което може да служи за кантори (бюро), горния етажъ отъ 6 стаи. Намира се въ Варна, улица Бѣла №. 106 на най-хубаво мѣстоположение на брѣгътъ на морето.

За свѣдѣния да се отпасагъ до г. Нисимъ Б. Барухъ, агентъ на „Национала“ въ Варна, до г. г. Паничарски и Ранковъ, адвокати въ Варна, до главно-то прѣдствителство на „Национала“ въ

София и до главната дирекция на обес-печителното дружество „Национала“ въ Букурещъ.

(16—322—11)

ОБЯВЛЕНИЕ

Долуподписанный художникъ, свѣршивши Флоретинската акка-демия и служилъ седемъ години като първостепененъ учителъ по рисованieto въ държавнитъ гимназии на България, приема да прави отъ фотография увеличени до естественна голѣмина портрети съ креда. Цѣната на тѣзи портрети е както слѣдва: портретъ естественна величина, само глава съ малка часть отъ рамената и бюста, двадесетъ и петъ лева, а цѣлъ бюстъ, особенно офицерски съ ордени, еполети и прч., тридесетъ и петъ лева.

Поржжитъ трѣбва да бѣждатъ придружени отъ добри ясни фотографии, по възможностъ кабинетни, и ще се изпълняватъ, само ако сж прѣдплатени.

Живописецъ: **Антонъ Митовъ.**
ВАРНА.

„БЪЛГАРИЯ“

1-во БЪЛГАРСКО ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ВЪ ГР. РУССЕ.

ИЗВѢСТИЕ

№ 2235.

Тѣй като свиканото до днесъ навѣрно общо събрание не можа да се състои, по нѣмание достатѣчно число депозирани акции, за разглѣждане предложенихъ на дневенъ редъ въпроси (обявление №. 1946), то на основание чл. 48, Ал. 2 отъ уставътъ, Управителний Свѣтъ на I-вото Българско Застрахователно Дружество „България“ въ гр. Руссе честъ има да извѣсти на г. г. акционеритъ, че извъредното общо събрание се отлага за 29-й того, 10 часа прѣдъ пладнѣ.

Нови депозирания на акции ще се приематъ до 20-ий т. включително при сжщитъ лица и учрѣждения, които сж показани въ обявлението №. 1946.

Гр. Руссе, 10 Ноемврий 1892 г.

Управителний Свѣтъ.

(1—394—1)

КНИЖАРНИЦАТА

на

Г. И. ПЕНКОВЪ & С-ие

въ Казанлъкъ

приема подписки за България на руския илюстриранъ журналъ

„НИВА“

за настѣнажщата 1893 г., съ 12 тома мѣсечни сборници, съдѣржащи равни отборъ съчинения на най-знаменити писатели, съ единъ албумъ, съдѣржащъ 10 изящни маслени картини, съ 12 парижски мода и 12 чертежа за равни шевове и кроежи.

Цѣна 10 рубли.

(27 лева златни).

Желанющитъ да получаватъ журнала отъ 1-й Януарий можтъ да побѣраатъ съ подпискитъ си най-късно до 15 Декемврий т. г.

Доставятъ се и цѣли изцяло подѣржани (и неподѣржани) течения отъ минжлитъ години, заедно съ всѣки принадлежжщи тѣмъ премии.

Освѣтъ всички русски, при горѣпоменжтата книжарница се приематъ подписки за България и на всички западноевропейски журналы, списания, вѣстници, гажети и прч.

Б—393—1